

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ

ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО-ТЪРГОВИЩЕ“

адрес: гр. Търговище, ПК 7700, бул. "Цар Освободител" №22, тел./факс: 0601 64850, email: dgs.targovishte@dpshumen.bg

ДОКЛАД

ЗА

РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ МОНИТОРИНГА НА ТП „ДГС Търговище“

ЗА ПЕРИОДА ОТ 01.01.2023 г. ДО 31.12.2023 г.

съгласно спазване на изискванията на индикатор 8.3.1 от

Националния стандарт за отговорно управление на горите в България

Основни цели, които ТП „ДГС Търговище“ си поставя при стопанисване на горските територии са:

- Поддържане на възобновителния потенциал на горите;
- Повишаване на качеството на произведената дървесина;
- Доходи от добив и продажба на обла дървесина и дървесина за огрев;
- Поддръжка на биологичното биоразнообразие;
- Отдих и дейности на открито.

1. Финансов план на стопанството

• Приходи

Приходите в ТП „ДГС Търговище“ се формират от реализация на дървесина, странична дейност, придобиване на активи и финансови операции. Отчитането им по аналитични и синтетични показатели е изцяло съобразено с нормативната уредба.

Приходите в стопанството се признават на база принципа на начисляване и до степента, до която стопанските изгоди се придобиват от предприятието и доколкото приходи могат надеждно да се измерят. Оценяват се по справедливата стойност на полученото или подлежащо на получаване.

Приходите включват справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвените данъци (данък върху добавената стойност) и предоставените отстъпки и работи.

Приходът от продажбата на продукция и стоки се признава, когато предприятието е прехвърлило на купувача значителни рискове и изгоди, свързани със собствеността на продукцията и стоките и не запазва участие в управлението или ефективен контрол върху продаваните продукция и стоки.

Приходът от извършените услуги се признава в зависимост от етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката и разходите за приключването ѝ.

Приходите от наеми се признават на линеен принцип за периода на наема.

Приходите от лихвите се признават текущо пропорционално на времевата база, която отчита ефективния доход от актива. Към приходите от обичайна дейност за предприятието се отнасят и финансовите приходи.

- **Разходи**

Разходите се признават на базата на пряка връзка между извършените разходи и заработването на конкретните статии на приходите, т.е. при спазване на принципа за съпоставимост на разходите и приходите, обхващащ едновременно и комбинирано признаване на приходи и разходи, които се явяват в резултат от едни и същи сделки, събития и операции. Разпределението на административните разходи се извършва на база резултатите по видове обекти.

Разходите се оценяват по справедливата стойност на платеното или предстоящо за плащане.

Стопанството отчита текущо разходите за дейността по икономически елементи и след това същите се отнасят по функционално предназначение с цел формиране размера на разходите по направления и дейности.

Към разходите за дейността се отнасят и финансовите разходи, които се състоят от лихвени разходи за периода, включително банкови комисионни и други преки разходи по кредити и банкови гаранции, курсови разлики от валутни операции, разходи по операции с финансови активи и други.

Към 31.12.2023 г. поделението няма задължения с изискуеми вземания от клиенти с изтекъл падеж.

Ръководството на стопанството развива дейността спазвайки принципи за минимализиране на риска - следва гъвкавост в договорните отношения с контрагентите, разумна ресурсна обезпеченост, стриктно планирани инвестиции, на който се прави предварителна оценка по отношение наличието на съществена несигурност, с цел устойчивото и стабилно развитие на ТП „ДГС Търговище“.

Данните за разходите за стопанисване на горите, приходите от добив от всички продукти, продуктивност и производителност и т.н., се изготвят и съхраняват в счетоводството на стопанството и могат да бъдат основа за бъдещи анализи. Планираната във Финансов план за 2023 г. печалба е изпълнена.

2. Социални споразумения

Създаден е Регистър на получените оплаквания, жалби и сигнали за разрешаване на спорове свързани с правата на собственост и ползване, правата на работещите и местните общности. За изминалата година няма постъпили жалби от страна на работещите, поради което не е водена документацията по повод тяхното разглеждане и удовлетворяване.

Разработени са Вътрешни правила за разрешаване на спорове, свързани с правата на собственост и ползване, правата на работниците и местните общности в ТП „ДГС Търговище“, Политика срещу корупцията и сродни на нея явления, Вътрешни правила за защита на лицата подали сигнали за корупция, корупционни прояви и/или конфликт на интереси, Вътрешни правила за процедиране със сигнали, свързани с различните форми на дискриминация, като всички горепосочети документи са публикуване на интернет страницата на стопанството.

Няма изменения в общността и взаимоотношенията с работниците и в условията. Социалното и икономическо благополучие на служителите се поддържа около и над средното ниво за района. Участието на задочните студенти в учебния процес на съответното учебно заведение не се възпрепятства от страна на стопанството.

През годината няма настъпили произшествия и инциденти.

3. План/ програма за обучение и квалификация на персонала

Изготвена е програмата за обучение през 2023 г., одобрена от Директора на ТП „ДГС Търговище“. Във връзка с нея са проведени обучения на служителите през годината.

4. Здравословни и безопасни условия на труд вкл. на работниците на подизпълнителите

Проведени са обучения и инструктажи за здравословни и безопасни условия на труд на целия персонал на стопанството.

Служителите и работниците редовно се инструктират срещу подпис в инструктажни книги или проверовъчните листове. Ръководителите на участъци провеждат инструктаж на работниците на фирмите изпълнители при въвеждане на всеки нов обект.

5. Ангажиране на заинтересованите страни

Провеждат се консултации със заинтересованите страни. Няма извършвани промени в планираните горскостопански дейности за 2023 г. в резултат от споразумения и предложения от заинтересованите страни.

Изпращани са писма до Общинските Кметове и кметовете на отделните населени места, провеждани са и разговори за съдействие по почистване и недопускане на нерегламентирани сметища до и в горските територии.

6. Незаконни / нерегламентирани дейности в горите

През 2023 г. няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни, съответно няма предприети действия по разрешаване на възникнали проблеми.

На територията на ТП „ДГС Търговище“ редовно се извършват проверки по опазване на горите.

За 2023 година общо са констатирани - 14 бр. нарушения в горските територии и съответно съставени 14 бр. АУАН, в т.ч.:

- по Закона за горите – 12 бр.;
- по Закона за лова и опазване на дивеча – 1 бр.;
- по Закона за лечебните растения – 1 бр.;

Задържани вещи и предмети, предмет на нарушения или послужили за извършване на нарушение:

- каруци – 4 бр.;
- дървесина – 16,382 пр. м³;

7. Изпълнение на горскостопанския план

Заложените за изпълнение дейности по ЛКМ и дърводобив за 2023 г. кореспондират с предвиденото по Горскостопански план и заложените по ФП.

7.1. Лесокултурни дейности:

- Залесяване – 15 дка
- Попълване на горски култури – 11 дка
- Отглеждане на култури – 44 дка
- Произведени фиданки в Горски разсадник – 31 353 бр.
- Отгледни сечи без материален добив – 40 дка
- Подпомагане на естественото възстановяване – 469 дка
- Маркиране на лесосечен фонд – 30 990 м³
- Поддръжка на минерализовани ивици – 30 140 л.м.
- Лесозащита – не са провеждани лесозащитни мероприятия през годината.

7.2. Добив на дървесина – 29 888 м³ лежаща маса (83 % спрямо средногодишното ползване по ГСП).

8. Промени в границите, собствеността, функционалността и предназначението на територии в рамките на стопанството.

С Нотариален акт от 05.04.2023 г. е извършена покупко-продажба на 1,0478 ха широколистна гора от собственик – частно физическо лице. В резултат на извършената сделка се увеличават с 1,0478 ха естествените насаждения в широколистни високостъблени гори на ДГТ, за сметка на горите, собственост на частни физически лица.

9. Здравословно състояние на гората

През годината са спазени изискванията за провеждане на фитосанитарно обследване за състоянието на гората. Здравословното състояние на гората е добро. Не се наблюдават нападения от насекомни вредители.

10. Ползване/добиви и горскостопански дейности - добив и реализация:

Реализацията на дървесината по видове процедури е както следва:

Вид процедура	Отчет за 2023 година в куб.м. пл.
Продажба на стояща дървесина на корен	1050
Продажба по дългосрочни договори	9298
Продажба на ел. търг	2644
По ценоразпис	18343
По чл. 193 от ЗГ	357
Общо	31 692

Съгласно ГСП от 2013 г. и изменение на ГСП през 2019 г., средно годишно ползване на дървесина е в размер на 36 123 м³ лежаща маса, в т.ч. 2 697 м³ едра строителна дървесина, 11 171 м³ средна строителна дървесина, 2 664 м³ дребна строителна дървесина и 19 591 м³ дърва за огрев. През 2023 г. е добита дървесина в размер на 29 888 м³ лежаща маса.

Считано от 14.09.2016 г., ТП „ДГС Търговище“ е част от групов сертификат на Североизточно държавно предприятие гр. Шумен. Върху превозните билети и фактурите са изписвани номера на сертификата. Издадените документи (превозни билети и фактурите) се съхраняват при отговорните длъжностни лица на лесно достъпни места.

При работа с несертифицирана дървесина (задържана като предмет на нарушения) се съхранява разделно от сертифицираната дървесина на отделни складове.

Несертифицираната дървесина не се продава като сертифицирана, не се поставят данните за сертификационен код на превозните билети и фактурите или такава дървесина да се обозначава като сертифицирана по друг начин.

Технология на сеч, използвани машини и екипировка - маркирането на дърветата за сеч, вида сортимент, подготовката на отделите, карнет-описите и технологичните планове за сечите се изготвят от маркиращите лесовъди на стопанството с лесовъдско образование. Документацията, придружаваща добива на дървесина се съгласува и одобрява по надлежния ред.

Процедурата за избор на изпълнител/купувач е съгласно Наредбата за условията и реда за възлагане на изпълнението на дейности в горските територии - държавна и общинска собственост, и за ползването на дървесина и недървесни горски продукти.

Техниката използвана от дружествата е преминала техническа изправност в КТИ. Отпадъците се събират и изхвърлят извън горските територии на специално предвидени за целта места.

Организиран ловен туризъм и ловностопанска дейност:

ТП „ДГС Търговище“ не извършва самостоятелно организиран ловен туризъм. ДУ „Момино“ е отаден за стопанисване и ползване на „Лов и Риболов“ ООД. В района ТП „ДГС Търговище“ действа едно ловно-рибарско сдружение – „ЛРД-Търговище“.

През 2023 г. на територията на стопанството са отстреляни: благороден елен – 27 бр., сърни – 7 бр., диви свине – 68 бр., пъдпъдъци – 4 034 бр., грияк – 1 067 бр., гургулици – 762 бр., зеленоглава патица – 834 бр., бекаси и бекасини – 222 бр., лисици – 278 бр., белки – 14 бр., чакали – 348 бр., скитащи кучета – 130 бр. и 123 бр. свраки.

Ползване на недървесни горски продукти

Ползването на недървесни горски продукти е добивът на смола, борина, сено, кори, лико, семена, гъби, лечебни и ароматни растения или части от тях, лишеи и мъхове, горски плодове, зеленина, коледни елхи, листников фураж, улов на животни, които не са дивеч, както и разпореждането с тях.

Ползването на недървесни горски продукти от горските територии се извършва, без да се нарушават правата на трети лица и разпоредбите на действащата нормативна уредба.

Ползването на гъби, горски плодове, лечебни и ароматни растения или части от тях от горските територии, когато не представлява стопанска дейност, се извършва безвъзмездно и свободно.

Ползването на недървесни горски продукти, предмет на стопанска дейност през 2023 г. са следните: липов цвят – 24,3 т., билки – 58,4 т., продажба на 60 бр. широколистни и 117 бр. декоративни фиданки и 27 бр. отсечени коледни елхи, произведени в Горски разсадник с. Баячево.

Не е осъществявана продажба на сертифицирани недървесни продукти.

Опазване на горите:

С цел превенция, на територията на ТП „ДГС Търговище“ през 2023 г. са проведени съвместни акции с участие на мобилните контролни екипи от ДГС/ДЛС, РДГ и ОД на МВР - Търговище в обекти за добив на дървесина, както и райони с концентрация на незаконна сеч.

В стопанството има сформиран мобилен контролен на ТП „ДГС Търговище“, който осъществява дейности по опазване на горските територии, подпомагане на горските стражари на охранителните райони, отзававане и реагиране на сигнали за нарушения и участие в съвместни проверки.

11. Гори с висока консервационна стойност

Горите с висока консервационна стойност са определени в „Доклада за ГВКС на ДГС-Търговище“, изготвен от „Екоконсулт 97“ ЕООД гр. София и предаден на 19.12.2012 г. Доклада е актуализиран през 2022 г. Горите с висока консервационна стойност на територията на ТП „ДГС Търговище“ са както следва:

ВКС 1.1 ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

По смисъла на **Закона за защитените територии**, категориите ЗТ на територията на стопанството са 3 природни забележителности (ПЗ) и 4 защитени местности (ЗМ). Общата площ на защитените територии по ЗЗТ на територията на стопанството е **47 ха**.

Природни забележителности:

„Боаза“ – водопада разположен в м. Боаза, землището на с.Пролаз; „Коя“ е скално образувание – голина, наподобяваща изображение с форма на кон, разположено в м. Парка;

„Дервенска пещера“ – разположена в землището на с.Пролаз на 1.3 км. СИ от с.Пролаз.

Защитени местности:

„Иглицина поляна“ – разположена в землището на гр.Търговище, с обща площ 9.2 ха. с цел опазване естественото находище на растителния вид лечебна иглица (*Primula veris L.*), лечебно растение под ограничителен режим на ползване.

„Урумово лале“ – разположена в землището на с.Пайдушко, община Търговище, с обща площ 20.6 ха. с цел опазване на естествено находище на растителния вид урумово лале (*Tulipa igtitoffii Hayek*), български ендемит, застрашен от изчезване вид, представен в трите му форми: жълта, червена и пъстра, включен в Червената книга на България.

„Петка балкан“ - разположена в землището на с.Братово, община Търговище, с цел опазване вековна смесена гора от видовете цер, благун, зимен дъб на възраст около 150 г. с неравномерен строеж.

„Божур поляна“ – с обща площ 18 ха. обявена с цел опазване находище на червен божур (*Paeonia peregrina*), лечебна иглица (*Primula veris*), както и на защитени растителни и животински видове.

Вековни дървета обявени със заповед на КОПС

Летен дъб в землището на с. Александрово, м. Бакаджик, възраст 350 г., височина – 18м., обиколка 4.3м.

Зашитени зони от Национална екологична мрежа по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, свързани с територията на стопанството, както следва:

По Директива за птиците	По Директива за местообитанията
BG0002093 Овчарово 106.7 ха.	BG0000421 Преславска планина – 7208.4 ха.
	BG0000589 Марина дупка - ха.

ВКС 1.2 ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ И ЕНДЕМИЧНИ ВИДОВЕ

Растителни видове включени в

- Приложение 1 към националното ръководство, установени на територията на ДГС Търговище са:
1. Черноморска ведрица (*Fritillaria ponlica Wahlenb*)
 2. Храсталачна глушкина (*Vicia dumetorum romarina*)
 3. Грахова глушкина (*Vicia pisiformis*)
 4. Елвезиево кокиче (*Galanthus elvesii hooker*)
 5. Давидов мразовец (*Colchicum davidovii stef*)
 6. Горска съсънка (*Anemone sylvestris*)
 7. Гола копривка (*Celtis glabrata*)

Животински видове включени в

- приложението са:
1. Видра (*Lutra lutra*)
 2. Черен щъркел (*Ciconia nigra*)
 3. Малък креслив орел (*Aquila pomarina*)
 4. Орел змияр (*Circaetus gallicus*)
 5. Малък орел (*Hieraetus pennatus*)
 6. Черна каня (*Milvus migrans*)

Други животински видове с

природозащитно значение

1. Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)
2. Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)
3. Смок мишкар (*Elaphe longissima longissima*)
4. Сив кълвач (*Picus canus*)
5. Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)
6. Черен кълвач (*Dryocopus martius*)
7. Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)
8. Малък ястреб (*Accipiter nisus*)
9. Осояд (*Pernis arivorus*)
10. Белоопашат мишлов (*Buteo rufinus*)
11. Бухал (*Bubo bubo*)
12. Горска улулица (*Strix aluco*)

Безграбнични видове включени в

приложението са:

1. Заплетен карабус *Carabus intricatus*
2. Еленов Рогач (*Lucanus cervus*)
3. Голям сечко (*Cerambyx cerbo*)
4. Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)
5. Голям буков сечко (*Morimus asper*)
6. Изкусен ергатес (*Ergates faber*)

ВКС 1.3 КРИТИЧНИ КОНЦЕНТРАЦИИ НА ВИДОВЕ

На територията на стопанството има две пещери, “Марина дупка” и “Дервентска пещера”, където потенциално има прилепи.

ВКС 2 НЕПОКЪТНАТИ ГОРСКИ ЛАНДШАФТИ, ГОЛЕМИ ЕКОСИСТЕМИ НА НИВО ЛАНДШАФТ И МОЗАЙКИ ОТ ЕКОСИСТЕМИ С ГЛОБАЛНО, РЕГИОНАЛНО ИЛИ НАЦИОНАЛНО ЗНАЧЕНИЕ, В КОИТО СЪЩЕСТВУВАТ ЖИЗНЕНИ ПОПУЛАЦИИ НА ПОВЕЧЕТО ЕСТЕСТВЕНО СРЕЩАЩИ СЕ ВИДОВЕ В ЕСТЕСТВЕНИТЕ ИМ МОДЕЛИ НА РАЗПРОСТРАНЕНИЕ И ОБИЛИЕ

Горите, отговарящи на тази консервационна стойност се обособяват по критериите – естественост, фрагментираност и минимален териториален размер на жизнено проявление на популациите на естествено срещащи се видове.

За територията на ДГС Търговище в тази консервационна стойност попадат отделите 18, 34 – 68, 72 – 93, 109, 209 – 279 с обща площ 9 059.2 ха.

ВКС 3 ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ РЕДКИ, ЗАСТРАШЕНИ, ИЗЧЕЗВАЩИ ЕКОСИСТЕМИ ИЛИ СЪДЪРЖАЩИ СЕ В ТАКИВА

На територията на стопанството са определени следните екосистеми:

G1.661 Middle European dry-slope limestone beech forests

G1.69 Thermophilous Moesian forests

G1.7A1 91IO Euro-Siberian steppe (*Quercus*) woods

G1.7C1 Silver lime woods

G1.A4 Ravine and slope woodland

Гори във фаза на старост (Old growth forests)

ВКС 4. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, КОИТО ИЗПЪЛНЯВАТ ВАЖНИ ПРИРОДНИ ФУНКЦИИ В КРИТИЧНИ СИТУАЦИИ (НАПР. ЗАЩИТА НА ВОДОСБОРИ, КОНТРОЛ НА ЕРОЗИЯТА)

ВКС 4.1 гори – единствени източници на питейна вода

ВКС 4.2 гори с решаващо значение за регулиране на водния отток във водосборите

ВКС 4.3 гори с решаващо противоерозионно значение

Насаждения с наклон над 30 градуса

ВКС 4.4 гори, които представляват бариера за разпространението на пожари

ВКС 4.5 гори с решаващо значение за състоянието на селскостопанските дейности (земеделие, рибни запаси) и за защитата на инфраструктурните обекти

ВКС 6. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ, С РЕШАВАЩО ЗНАЧЕНИЕ ЗА СЪХРАНЯВАНЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ И ТРАДИЦИИ, РЕЛИГИОЗНА И ЕТИЧЕСКА ИДЕНТИЧНОСТ

- Лесопарк „Младост“ - отд. 41, 43, 44, 45, 46, 51. В непосредствена близост до гр. Търговище. Често посещаван от туристи с цел отид и рекреация.
- Ранновизантийска и средновековна крепост „Мисионис“ (Крумово кале) – разположен в Лесопарк „Младост“.
- Ежегоден събор в м. „Баба Конду“ с. Братово – вековна кория в отд. 94е, обявена за Защитена местност. Мястото е обявено за свято от мюсюлманското население и ежегодно се провеждат събори, курбани и религиозни обреди. Чества се през месец юли.

12. Представителни образци от естествени горски екосистеми

С цел осигуряване опазването на съществуващите на територията на стопанството естествени екосистеми, са обособени представителни образци от всички естествени екосистеми на територията на ТП „ДГС Търговище“.

Включени са и естествени екосистеми, които са съществували, но изчезнали/деградирали в резултат на природни нарушения или антропогенно въздействие. За всеки идентифициран съществуващ и изчезнал/деградирал тип естествена горска екосистема са определени насаждения, с обща площ не по-малка от 10% от площта на съответната горска екосистема, които отговарят на следните условия:

1) избраните представителните образци на горски екосистеми са в благоприятно природозащитно състояние (типичен видов състав, със запазена структура, добро здравословно състояние, с приоритет са избрани насаждения в които не са водени възстановителни сечи);

2) за горски екосистеми, които рядко се срещат на територията на ТП „ДГС Търговище“ и/или в съседните горски стопанства, е отделен по-голям процент от площта им;

3) в зависимост от пространственото им разпределение представителните образци на отделните типове горски екосистеми са избрани така, че да са относително равномерно разпределени на територията на ТП „ДГС Търговище“;

4) за типовете горски екосистеми за които не са налични насаждения в благоприятно природозащитно състояние с обща площ поне 10% от площта на екосистемата, за представителни образци са отделени и насаждения в нездадоволително природозащитно състояние (например с нарушена структура и видов състав, издънков произход).

В определените насаждения не се провеждат горскостопански дейности, с изключение на дейности за възстановяване до състояние близко до естественото (например залесяване за възстановяване на деградирали и изчезнали екосистеми) и подобряване на природозащитното им състояние, като през 2023 г. не са извършвани никакви дейности в тях.

Насажденията в тази категория са в добро здравословно състояние към момента.

13. Въздействие на дейностите по управление върху околната среда

Горскостопанските дейности са съобразно опазването на биоразнообразието и повишаване на природните ценности и ресурси. Основните използвани лесовъдски системи за подобряване на процесите на възстановяване в горите на територията на стопанството са подпомагане естественото възстановяване в зрелите гори. Не е наблюдавано разпространение на инвазивни видове.

През изминалата година няма настъпили промени и изменения на нивата на флората и фауната вследствие настъпили биотични, абиотични или други фактори. Няма регистрирани

и възникнали повреди от природни бедствия, както и нанесени негативни въздействия върху водните ресурси вследствие на проведените горскостопански дейности.

При извеждане на самите дейности не е наблюдавана почвена ерозия, уплътняване или замърсяване на почвите.

Не е допусната неоправдана загуба или похабяване на дървесина.

Има разработена система (план) за управление на отпадъците в горските територии. Системата е поставена на информационното табло на стопанството и с нея са запознати всички теренни служители и лицензираните лесовъди на дърводобивните фирми. В нея са набелязани конкретни действия с цел предотвратяване и генериране на отпадъци в бъдеще както и осигуряването контрол и спазване на изискванията при осъществяване на горско стопанските мероприятия.

14. Въздействие на дейностите по управление върху социалната среда

През 2023 г. няма подадени жалби и сигнали, свързани с правата и собствеността на местните общности, засегнати и заинтересовани страни, съответно не са предприети действия по разрешаване на възникналите проблеми.

Няма настъпили промени в обществените нагласи спрямо горските ресурси и дейности.

ТП „ДГС Търговище“ текущо провежда срещи с местните общности във връзка с изпълнение на горско стопанските мероприятия и по отношение стопанисване на горите.

Местното население е запознато с дейностите по опазване на горите, защита и опазване от пожари, както и от извършването на залесителни мероприятия на територията на стопанството.

Важно икономическо и социално значение на горите на територията на стопанството е продажбата на дървесина като дърва за огрев, а също така и други недървесни продукти за местното население.

15. Промени в околната среда

През 2023 г. в обхвата на ~~дейността на~~ ТП „ДГС Търговище“ не са регистрирани природни явления с биотичен и **чл. 59 ЗЗЛД**, които да доведат до едроплощни нарушения като настъпили калъпации, ~~королации~~, ветровали, засушавания и други неблагоприятни въздействия.

Наблюдаваните животински видове и птици са запазили местообитанията си. Установяване стабилността на популациите е предмет на бъдещ мониторинг и анализ на получените данни.

През 2023 г. в местообитания на застрашени, изчезващи и ендемични растения няма настъпили промени. На база общите наблюдения към момента не може да се направи обстоен анализ на популациите. Планиран мониторинг ще бъде проведен, като ще бъдат привлечени експерти за консултация и експертен анализ.

Здравословното състояние на горите е добро.

Анализ на резултатите от мониторинга:

Като цяло за територията на стопанството ясно се очертава тенденцията за запазване на територията, подобряване състоянието на горите, видовия състав, увеличение на запаса и прираста от горите в района на ТП „ДГС Търговище“.

За 2023 г. горите и горските територии стопанисвани от ТП „ДГС Търговище“ са в много добро здравословно състояние, дължащо се на опита и прилагането на полезните практики, както и на подходящи и навременни лесовъдски мероприятия, с цел поддържане и стопанисване на добри гори. От голямо значение е опазването на горските територии стопанството и превантивните мерки срещу пожари, бракониерски набези и незаконна сеч.

Разбирането и подкрепата, която стопанството получава от местните общности, институциите и потребители на дървесина, финансовите резултати и това, че покриваме изискванията на сертифициращата организация ни дава основания да смятаме, че избраната посока на развитие е правилна и взаимноизгодна за всички заинтересовани страни.

Данните от извършеното проучване за периода от м. януари до м. декември 2023 г. и прилагане принципите на устойчивото изпълнение на биологичните ресурси и опазването на

биоразнообразието в стопанството показват, че не са констатирани пропуски по отношение стопанисването на горите, попадащи в гори с висока консервационна стойност.

Прилаганите лесовъдски системи и дейности в горите, благоприятстват за осигуряването на основните функции като защитени територии, гори във фаза на старост, противоерозионни гори, и др., както и гори създадени върху нелесопригодни площи.

Състоянието на възстановяването в горите с висока консервационна стойност е добро, което е резултат на дългогодишен опит в прилагане на лесовъдски методи и технологии и спазване на основните лесовъдски принципи и нормативи при извеждане на предвидените сечи.

Стремежът е към преодоляване на негативното влияние и изменение на климата, което в последните години е доста динамично и запазване на биоразнообразието и устойчивостта на екосистемите. Многофункционалното управление е начин за постигане на максимални резултати.

И
Л чл. 59 ЗЗЛД „ДГС Търговище“